

POGROM A VIENA

Com vaig poder fugir d'Alemanya

El dilluns 7 de novembre va ésser rebuda a Alemanya la nova de l'atemptat comès a París contra el secretari d'Ambaixada von Rath, i la premsa d'aquella nit publicà sobre aquest fet una nota d'algunes ratlles; que era molt alarmant. Les edicions següents dels diaris s'ocuparen d'una manera molt detallada de la temptativa d'assassinat de París, amb la intenció d'excitar la població. La informació arribada de París i la manera d'assassinar el gran públic colpiren els jueus com un cop de maça. Tot seguit va anunciar que el règim nacional-socialista estava decidit a fer-los pagar aquest acte aïllat d'un jove. Malgrat això, el que va succeir va deixar entera tot el que hom havia imaginat.

Els jueus s'amagaren a casa seva; llur temença i llur por eren tals que ni gosaven encendre els llums. Amb les finestres tancaes hermèticament i cobertes amb espesses cortines, les famílies estaven reunides i tremolaven de llur sort. Ningú no gosava telefonar per conèixer la sort de parents o amics que habitaven fora. Cap al tard foren observats ja grups pels carrers; en alguns llocs hi havia gent que s'acostava i gesticulava. La concentració de persones en els barris de la ciutat habilitats per jueus anava en augment. Alguns camions aïllats i cotxes particulars recorrien els carrers laterals; llur nombre augmentava a cada quart d'hora, i com si haguessin rebut una consigna, es precipitaren en els carrers principals i carrerons del barri jueu. Els veigs encara deturats davant d'una casa israelita; un escomot baixava precipitadament del vehicle i trucava a la porta d'entrada, que obria els seus barris. De vegades era un guardià adormiscat, però més sovint un porter que reia còmicament qui obria espontàniament. I alguns minuts més tard sortien gent de tota edat, espantats, amb vestits de nit o d'altres que s'havien posat ràpidament, els quals, empetats, amenaçats i maltractats per les S. S., les S. A. i particulars, eren amuntegats en els automòbils que esperaven. Aquí era un jove, allà la culata d'un fusell que queia damunt del crani d'un vell. Damunt les cares, que eren cobertes d'escopinades i d'esgarinxades, es llegia una terror mortal.

Jo emsentia ja en totes les cantonades, de tot arreu, vidres que es trencaven, soroll, crits, plors; hom entreveia rostres desfigurats per l'angoixa i la por. L'endemà al matí Viena oferia un espectacle de destrucció. Eren normes vidres trencats, portes de ferro enfonsades i com esquinçades, els rètols de les tendes joves trencats a cops de bastó; en alguns indrets, vestits, roba de casa i llibres, en un desordre indescriptible, escampats damunt les voreres i la calçada. Peces de teixit estripades arrossegades per terra havien esdevingut, segons les aparençes, la presa de la colera popular. Corria el rumor que en el XX Districte havia estat incendiada una sinagoga, la qual fou

en efecte, destruïda en part pel foc. Era possible d'adonar-se, després d'una cursa de pocs minuts en automòbil, que la sinagoga més pròxima estava cremant tota, el mateix que les dels altres barris de Viena, excepte la del Districte primer. Allà hi havia, en efecte, documents importants — importants per les autoritats nazis — i els registres per a la recaptació de tota la població jueva de Viena centralitzada, per als efectes fiscals, en aquell edifici. Aquella fila de cases estava guardada i ben guardada pels guardies hitlerians.

El públic de curiosos aplegat davant d'aquelles devastacions no s'estava pas de blasmar els excessos comesos contra els jueus, però els guardies hitlerians, sota pretext de restablir l'ordre detenen els que semblaven més contrariats. Aquell matí Viena va quedar paralitzada, hi havia una mena d'aplacament que pesava damunt de tothom. "La pau d'un cementiri reposa sobre aquesta ciutat", hom diu i nel "Don Carlos". Schiller. I sota aquesta pau malden la vergonya, l'esglai i la ràbia impotent! Cada minut noves llars ensenyen nous horrors. Per mi ja no es tractava més que de deixar la ciutat, de fugir d'aquell país. Resultava que el fet d'emportar-se'n àdhuc el més petit equipatge equivalia a lliurar-se hom mateix al sacrifici. Amagant-me i passant per obscurs carrerons vaig poder arribar al metro. Amb el coll de l'abric aixecat vaig entrar per la porta del darrer cotxe i em vaig posar en un recó. Vaig arribar a un poble dels afores a mitja hora de Viena. Al moment d'arribar a la carretera vaig sobresaltar-me. Davant meu uns guardies hitlerians empenyien un matrimoni ancià i dos homes d'una cinquantena d'anys. Crits i plors m'arribaven des d'una finestra oberta del primer pis, on s'abocaven, amb rise de caure, una dona i dos infants.

Vaig comprendre del que es

tractava. Els pares i dos fills eren detinguts, la muller dels presoners i els seus fills servien de testimoni de la gesta—!

Amb pocs minuts vaig poder arribar a la pròpia estació, i al cap d'una hora de viatge, en el curs del qual vaig retenir la respiració cad avengada que entrava algú al compartiment, vaig poder arribar a la primera estació dels trens ràpids, on novament va oferir-se davant meu un espectacle abominable. Un matrimoni jueu esperava el tren per a l'estranger, hi havia al seu costat un canalic portant algunes maletes. Dos guardies hitlerians s'acosten i pregunten a l'home quines són les seves intencions. Trobant-me just al darrera vaig poder sentir com explicava que havent estat detingut a la nit i deixat anar més tard després d'haver produït la prova que es trobava en possessió d'un passaport per a Amèrica així com d'un passaport regulat amb l'autorització oficial, es disposava a prendre el tren per marxar. Tremolosa i plorant, la dona es coltava la conversa. Els dos guardies conferenciaren un instant, i la sentència foren aquests mots: "Pore jueu, traïdor, assassí, beuràs cinc litres d'aigua abans de marxar!". Malgrat els precs i les súplices de la dona, fou acompanyat vers una aixeta pròxima. Li donen un vas de mig litre ple d'aigua perquè begui; mentrestant es forma un grup de curiosos, alguns dels quals riuen amb cinisme. El segon vas ja és ple quan la dona cau desmaiada. Al mateix temps el ràpid arriba a l'estació; precs, súplices, plors, lamentacions, tot és inútil; l'home no podrà pujar al tren. Jo deixo l'estació mentre l'espectacle continua. Al vespre tard, arribo a una estació austríaca de la frontera suïssa i cerco aixopluc en en una casa de camp. Després d'haver recorregut prudentment l'estat d'esperit dels pagesos; els conto les escenes de terror que he vist i que he viscut. Em diuen que em trobo en seguretat i que m'amagaran. Mentrestant el pagès i la seva muller dissenyaven la manera de fer-me passar la frontera sense ésser vist... A dos quarts de quatre del matí enganxa el carro on m'ha fet pujar i em colga amb fene. Després posa els cavalls en marxa, i el viatge comen-

Els premis musicals de la Generalitat

El veredict dels premis musicals concedits enguany per la Generalitat, que feu públic ahir la premsa barcelonina, ha produït a la nostra ciutat una gran satisfacció, puix que ha vingut a consagrar oficialment un dels més alts prestigis musicals de la nostra terra que, malgrat no ésser gironí, és estimat per Girona com a un dels seus fills predilectes: hein anomenat Ricard Lamote de Grignon.

Quatre han estat els premis concedits enguany, dels quals dos han correspost al jove i eminent compositor: el "Premi Garreta", destinat a premiar una obra per a gran orquestra, que ha estat concedit a "Facècia, variacions caleidoscòpiques d'un tema popular", i el "Premi Granados", destinat a una suite per a petita orquestra, concedit a "Quatre petites pastorals".

"Facècia" no fa molt fou estrenada en un dels darrers concerts de l'Orquestra Simfònica Nacional al Gran Teatre del Liceu de Barcelona, i assolí un èxit de públic i de crítica vertaderament excepcional, que ha ratificat ara el Jurat d'aquells Premis musicals, presidit pel gran compositor català Enric Morera.

Amb "Facècia", Ricard Lamote de Grignon ha palesat a qui ja no n'estés assabentat, que la ciència

ca. Al cap d'una hora els cavalls s'aturen i el bon pagès m'indica que em trobo en país estranger. Després d'una cordial encaixada l'home retorna a la seva llar, mentre jo emprenc una marxa de prop de dues hores pels camins que ell m'ha indicat, per camps i per boscos, fins que les cames ja no em poden dur. Després d'uns quants minuts de repòs i d'altres dues hores de marxa arribo a una estació suïssa. Les paraules són impotents per descriure el que vaig experimentar en respirar l'atmosfera d'un país lliure i en tornar a ésser un home lliure.

X. X. X.

de la composició musical no guarda cap secret per a ell. Com digué Baltasar Samper quan l'estrena, aquesta obra és un veritable alardó de domini de la tècnica de la composició, i una indiscutible autoritat musical de la nostra terra ha declarat que "Facècia", pels problemes de composició que comporta, ha d'ésser comparada a "Les aventures de Till Eulenspiegel" de Ricard Strauss.

Les "Quatre petites pastorals", ja són conegudes a la nostra ciutat, puix que foren estrenades per l'Orquestra Simfònica de Girona en una de les seves darreres actuacions, dirigida pel mateix Ricard Lamote de Grignon. Són aquestes "Pastorals" una bella mostra de l'elegància melòdica de la inspiració de l'admirat Mestre i una prova conculcent de la seva mestria en l'art de la instrumentació, mestria que ha estat lloada de tal manera per l'eximí Pau Casals que li ha fet afirmar que no coneix ningú al món que fos capaç d'instrumentar "Suburbis" de Mompou com ho feu Ricard Lamote de Grignon.

No hi ha cap gironí que no conegui l'actuació de Ricard Lamote de Grignon al front de la Simfònica gironina. De la manera més desinteressada i amb un entusiasme inigualable, Mestre Lamote es feu càrrec de la Direcció de la Simfònica de Girona en haver de deixar-la el seu primer director i fundador Mtre. Granero, i la nostra Simfònica, portada per aqueix home tot simpatia i competència, ràpidament assolí un grau de perfecció i un prestigi envejables.

Els qui he mtingut la joia de poder seguir d'aprop la producció de Ricard Lamote de Grignon, sabem prou bé com era d'encertada la profecia pòstuma d'Amadeu Vives en afirmar d'ell que era un dels compositors que més dies de glòria donaria a la nostra Catalunya. Ara, en veure ja iniciada l'afirmació en tenir una gran satisfacció.

Mestre admirat i estimat, enhorabona!

EUSEBIUS

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA PREVIA CENSURA

EL NEN

Alfred Olivet i Pla

VA MORIR AHIR, A L'EDAT DE 8 ANYS

A. C. S.

Els seus apenats pares, Rafel i Pilar, germanes Laura i Maria-Anna, oncles i família tota, assabenten a llurs amics tan dolorosa pèrdua.

L'enterrament del cadàver ha tingut lloc a dos quarts d'onze d'aquest matí.

Girona, 2 de Gener del 1939.

J.M. BUTIÀ GUIMERA

METGE CIRURGIÀ

MEDICINA GENERAL
MALALTIES DE L'APARELL DIGESTIU

HORES DE CONSULTA:
D'11 a 1 del matí i de 4 a 6 de la tarda.

CONTRACTES PER IGUALES

Carrer de les Hortes, 18, 1.º 2.º
TELÈFON 143
GIRONA

Informació telefònica

La guerra

COMUNICAT OFICIAL

FRENTE DEL ESTE. — En las últimas horas de la noche de ayer fueron rechazados rotundamente cuatro asaltos consecutivos de las fuerzas al servicio de la invasión contra nuestras posiciones de vértice Llusas, en la zona de Vilanova de Meya.

El enemigo consiguió ocupar una posición que fué brillantemente recuperada, recogiendo material.

En la jornada de hoy la actividad en los sectores del Alto Segre se ha reducido a tiroteos y cañoneo sin consecuencias, dando muestras las fuerzas al servicio de la invasión del gran quebranto sufrido.

La lucha prosigue con extraordinaria dureza en la zona de Cogull donde las divisiones italianas son rechazadas por los soldados españoles.

Más al Sur, con el apoyo constante de la aviación, tanques y artillería, el enemigo consiguió progresar hasta Cabacés a pesar de la tenaz resistencia de nuestras tropas que diezman sus filas.

La aviación española ha atacado muy eficazmente grandes concentraciones de fuerzas y material en la zona del frente, provocando incendios y explosiones.

En combate aéreo fueron derribados un "Messerschmidt".

DEMAS FRENTE.— sin noticias de interés.

AVIACION

Prosiguiendo sus agresiones contra la población civil los aviones italo-germanos agredieron ayer Martos (Jaén) y durante la jornada de hoy Cervera, Cartagena y en Barcelona las inmediaciones del Hospital General de Cataluña, sin conseguir, afortunadamente, sus propósitos, pero causando víctimas.

RETORNEU LA VIDA ALS NOS TRES GERMANS FERITS, DONANT-LOS LA VOSTRA SANG.

Inscriuiu-vos al "Servei de Transfusió de Sang".

DONADORS DE SANG (GRUP GIRONA) AJUT AL COMBATENT

Hores d'inscripció: De 10 a 1 del matí i de 6 a 9 de tarda. — Plaça de la República, 2, 2on. — GIRONA

T e l e f o n 4 9 8

—COMPRARIA CASA planta baixa o en pis de 8 a 10 metres de façana per 25 a 40 metres de fondària o bé una parcel·la de terreny de 10 per 50 metres.

Adreçar les ofertes a n'aquesta Administració.

—PADRE E HIJA necesitan dos habitaciones con derecho a cocina. Dirigirse a F. Villalba. Obras Públicas.

Darrera hora

Telegrames facilitats, de matinada, exclusivament per a L'AUTONOMISTA, per « AGENCIA ESPAÑA »

COMENTARIS A UN DISCURS DEL PRESIDENT COMPANYS

Madrid, 2.— "Heraldo de Madrid" recull, en la seva edició d'avui, les paraules del President Companys, i diu que han arribat a l'entranya de tots els espanyols.

"La seva veu — diu — ressona en tots els àmbits de la Pàtria trepitjada pel feixisme internacional, amb el recolzament d'uns espanyols miserables i uns generals sense honor. Aqueixa veu, és la de tots els espanyols miserables i uns generals sense honor. Aqueixa veu, és la de tots els espanyols honrats, siguin castellans, catalans, aragonesos o bascs." — A. E.

REPARTIMENT DE JOGUINES EN UNA GUARDERIA INFANTIL

Barcelona, 2.— Al poble on és instal·lada l'aguarderia infantil "Manuel Azaña", patrocinada per un batalló, ha tingut lloc el festival organitzat amb motiu del repartiment de joguines als nens allí recollits.

Han assistit a l'acte, la senyora del President de la República i les senyores Bolívar, Tapia,

Domenchina, Ribas Cherif, López Comes i d'altres.

La senyora Azaña fou rebuda pel comandant del batalló i el director de l'establiment, acompanyats pel cap d'estudis i tota la mainada i durant el festival, la il·lustre senyora es veié voltada pels petits que no cessaren de victorejar-la i de fer-li preguntes i de contar-li llurs vides i el que fan en la guarderia.

L'acte, dintre la seva senzillesa, resultà simpatiquíssim. — A.

L'EVOLUCIO EN FAVOR DE LA NOSTRA CAUSA L'ELOQUENCIA DEL RESULTAT D'UNA ENQUESTA ALS ESTATS UNITS

Washington, 2.— L'Institut Americà "Opinió Pública", ha por-

tat a cap una enquesta referent al conflicte d'Espanya i el seu resultat demostra ben palesament com creix la simpatia del poble dels Estats Units en favor de la causa de la República, car els vots ha nestat 76 per cent favorables a la nostra causa i 24 per cent, en favor dels rebels.

D'entre els catòlics, el 42 per cent ha estat favorable als facciosos i el 58 favorable als republicans. D'entre els protestants el 83 s'ha decantat en favor de la República i el 17 en favor dels invasors d'Espanya. — A. E.

EL PRESIDENT ROOSEVELT, AL COSTAT DE L'ESpanyA REPUBLICANA

Washington, 2.— Els diaris publiquen la lletra del President Roosevelt al polític anglès George Mac Donald, en la qual li ofereix la presidència d'un Comitè format per deu destacades personalitats nordamericanes, encarregat de reunir 500.000 dòlars per a l'adquisició de 600.000 barrils de farina destinada a la població civil espanyola.

El dia 4 embarcarà cap a la Península, Mr. Howard Kereher, membre de la societat Amics d'Espanya, el qual ha estat nomenat director del Comitè. — A. E.

COMERCIO - BANCA

Por los funcionarios del BANCO DE ESPAÑA Gili y Callejas

Cajero y Secretario respectivamente de esta Sucursal.

Las clases darán principio el día 2 de Enero.

Informació general

Notícies

SUBSCRIPCIO PRO-SETMANA DEL NEN

1.ª Llista de donatius

	Pessetes
Socors Roig de Catalunya (Comitè de Girona)	5.000
Front Popular de Girona	500
Ajuntament de Girona	250
L'AUTONOMISTA	200
Ràdio Girona	50
Ajut Infantil de Reraguarda	25
F.E.T.E.	100
Unió de Dones de Catalunya	100
Alcalde de Girona	50
Conseller de Cultura de l'Ajuntament de Girona	25
Ramon Calm, Delegat de l'Ensenyança de la Generalitat	25
Germans Monells	15
Josep Serrat Seguí	25
Joan Sans, President del Front Popular	25
Hermenegild Vilardell	50
Total	6.440

Segueix oberta la subscripció a "Ràdio Girona" i a la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament.

—MESTRESSA per a Escola rural, es necessita. Pensió completa. Sou. 300 ptes. mensuals. Raó: Llibreria Dalmau Carles, Pla. S. A., Rl. Llibertat, núm. 20.

JEATURA ADMINISTRATIVA DE HOSPITALES MILITARES DE GERONA

Se insiste en la conveniencia de que cuantos tengan facturas correspondientes a Ejercicio de

mil novecientos treinta y ocho, pendientes de cobro de esta Jefatura Administrativa de Hospitales Militares de Gerona deben pasar a cobrarlas en los días del 1 al 5 de enero.

Gerona, 31 diciembre 1938. El Capitàn Administrador, M. Alvarez.

REPARTIMENT DE PATATES PER A LA SEMBRA

S'avisava a tots els socis de la Cooperativa Popular Obrera de Consum "L'Esperança Gironina" que sol·licitaren i pagaren les PATATES PER A LA SEMBRA que el dia 30 del corrent, començarà el repartiment de les patates amb la proporció que els correspongui, mitjançant la presentació forçosa de la llibreta de Descanvi a les Oficines de la Cooperativa, Carrer de la Neu, 1, pral. 2.a, on els hi serà lliurat el tiquet corresponent per a recollir les patates a la tenda CENTRAL de la Plaça del General Marvà (Jardins de la Infància).

Girona, 29 Desembre del 1938. LA JUNTA

—OFICIAL Ejército desea habitación casa particular. Dirigirse teniente Gruart, Batallones retaguardia n.º 20. Teléfono, 53. Gerona.

DELEGACIO DE TREBALL DE GERONA

Es posa en coneixement dels ciutadans que tinguin tiquets lliurats per aquesta Delegació per a fer-se fotografiar pel Certificat de Treball, que tenen de plaç fins el dia 10 del proper mes de gener de 1939 per a presentar-se

a la fotografia corresponent per a fotografiar-se i s'els adverteix que passat dit plaç quedarà caducat el tiquet de que son possessors.

Girona, 31 desembre del 1938.

—COMPRARIA dues o tres vessanes de terreny de cultiu, als voltants de Girona.

Les ofertes trametre-les al carrer Julià de Chia, n.º 39. Girona.

ENSENYAMENT

SECCIO

A l'Ordenació de Pagaments del Ministeri d'Instrucció Pública es trameten les nominilles dels funcionaris de l'Estat.

A l'habilitat dels Mestres de les Comarques gironines es trameten documents de la Mestressa Assumpció Rodríguez.

El Mestre Armengol Creixell tramet instància adreçada a la Direcció General de Primera Ensenyança.

A l'Ordenador de Pagaments del Ministeri d'Instrucció Pública es trameten les nòmines del personal del Magisteri.

A la Direcció General de Primera Ensenyança, a Barcelona, es tramet certificat de descomptes per a passius.

A l'habilitat dels Mestres de la província es tramet relació d'altres i baixes per a confeccionar les nòmines per al corrent mes.

A la Direcció General de Primera Ensenyança, es trameten les nòmines dels Mestres mobilitzats.

A la Inspecció de Primera Ensenyança es trameten dades

sobre els Mestres mobilitzats segons Ordre de la Direcció General de Primera Ensenyança.

Al Mestre Josep Llobet se li trameten pòlices sobre el seu expedient de classificació.

A la Direcció General del Deute i Classes Passives se li tramet certificat de descomptes.

A l'Ordenació de Pagaments del Ministeri d'Instrucció Pública se li tramet nòmina de subvenció de guerra del Magisteri.

A la Direcció General de Primera Ensenyança se li tramet instància de la Mestressa Dolores Bonet que sol·licita subvenció.

Al Cap del C.R. I. M. N.º 19, se li tramet relació nominal dels Mestres mobilitzats.

INSPECCIO

Al Consell local de Primera Ensenyança de Blanes, se li tramet una comunicació sobre Col·legis clandestins.

A la Inspecció General de Primera Ensenyança es tramet una relació del nombre d'escolars i nens de la província de Girona.

A la Direcció General de Primera Ensenyança, a Barcelona, s'envia telegrama sobre la situació militar dels inspectors d'aquesta província.

Es nomena Directora provisional de l'Escola graduada d'Amer, a la Mestressa senyora Cos.

El Mestre de Llança senyor Porcinyo cessa en el seu càrrec per a prestar serveis al Ministeri de Defensa Nacional.

A la Direcció General de Primera Ensenyança se li tramet telegrama consultant-li sobre les vacances d'hivern.

Bosch Masgrau J.M.

METGE

TISIÓLEG DE L'HOSPITAL DE LES COMARQUES GIRONINES

MEDICINA GENERAL MALATIES DEL COR I PULMONS.

CONSULTA:
D'11 a 1 del matí i de 4 a 6 de la tarda

Plaça de l'Oli, 2, pral. — GIRONA
TELEFON, 251

—COMPRO BICICLETA, present-la bé. Dirigir-se a Josep Cell, plaça de l'Oli, 5, segon.

—DOS EMPLEADOS del Estado desean dos habitaciones confortables.

Escribir a L'AUTONOMISTA

—MUJER FAENAS, por horas, se necesita. — Razón en la Administración de este periódico

BERGÓS

ADVOCAT

Ex-Degà del Col·legi d'Advocats de Lleida

N.º D, 17, PRAL., 1.ª

De 9 a 12

GIRONA

Un pedazo de metal que crees un cetero en tu casa: un objeto doméstico que abandonastes hace tiempo, un trozo de ropa, un retal que de nada te sirve, todo, en fin, es utilizable en estos momentos. Entrégalo al Servicio de Recuperación. Teléf. 301 y 338. — Gerona.